

Protestes, Vagues i Subjectes

Pot nàixer un canvi real des de Los Angeles?

Barba, Juan Carlos

2025

Els disturbis de Los Angeles són més que un esclat. Pot la ràbia organitzada convertir-se en força política abans que l'esclafe el poder?

Ocupació d'autopista durant les protestes a Los Angeles al juny de 2025.

Al juny de 2025, Los Angeles crema. Les batudes de l'ICE en el Fashion District i altres zones comercials han deslligat una ona de protestes que ràpidament s'ha transformat en disturbis urbans: cotxes cremant, autopistes bloquejades, periodistes ferits i la intervenció federal sense el consentiment de l'Estat. Però més enllà dels titulars, la pregunta central continua intacta: pot esta ràbia social convertir-se en una transformació real?

Protestes sense estructura

La Història ens ha ensenyat que les protestes de carrer, per si soles, rares vegades aconseguixen canvis duradors. Maig del 68 a França només es va tornar verdaderament amenaçador per al poder quan deu milions de treballadors es van declarar en vaga. En canvi, moviments com Occupy Wall Street, malgrat la seua gran ressonància mediàtica, no van aconseguir sostindre una força material ni política.

Les protestes actuals a Los Angeles mostren un nivell alt de mobilització espontània i interseccional: migrants, sindicalistes, col·lectius LGBTQ+, estudiants, treballadors precaritzats. Però manquen, fins ara, d'un eix d'articulació estratègica que els permeta passar de la denúncia al poder.

El poder de les vagues

Si hi ha una lliçó clara que deixa la Història és que les vagues són l'instrument més eficaç quan es tracta de pressionar al poder. Les vagues bloquegen directament el flux de valor i afecten els interessos econòmics dels qui dominen el sistema. En contextos de protesta com l'actual, l'articulació amb sindicats i centres de treball és crucial per a guanyar força.

L'arrest del sindicalista David Huerta pot ser un senyal involuntari però potent d'esta possibilitat. Si els sindicats aconseguixen convertir la indignació per les batudes en aturs sectorials o fins i tot generals, el conflicte podria escalar a una dimensió realment transformadora.

Un subjecte per al canvi

Des de Marx fins als nostres dies, tota revolució necessita un subjecte històric que no sols patisca l'opressió, sinó que tinga la capacitat d'organitzar-se, persistir i construir una alternativa. Hui, eixe subjecte ja no és el proletariat industrial clàssic. El nou subjecte potencial està format per una classe treballadora fragmentada, racialitzada, feminitzada i precaritzada.

El problema és que este subjecte està dispers, dividit, moltes vegades enfrontat. El repte no és només mobilitzar-lo, sinó articular-lo: construir una organització capaç d'unir les seues demandes en un projecte comú.

A més, cal reconèixer que hui dia la presa del poder per part d'un moviment revolucionari no està en l'horitzó immediat. Les classes treballadores i les minories oprimides es troben excessivament desorganitzades, desestructurades i poc ideologitzades com per a plantejar, en el curt termini, una estratègia de conquesta del poder. Per això, la tasca és una altra: començar a construir des de baix eixe subjecte col·lectiu, dotar-lo de consciència, organització i direcció. No es tracta d'anticipar una revolució impossible, sinó d'establir les bases perquè algun dia ho siga.

Una reacció comprensible, una història llarga

És fonamental assenyalar que la reacció dels oprimits a Los Angeles és, en gran manera, comprensible. Quan s'ha perdut tot, quan es viu sota amenaça constant, quan l'Estat es presenta només com una força punitiva, la protesta espontània i furiosa és una resposta humana legítima.

No obstant això, també cal preguntar-se: Com s'ha arribat fins a este punt de desorganització? L'ofensiva neoliberal de les últimes dècades va desmantellar sindicats, va buidar les comunitats, va fer precària l'existència i va trencar els llaços solidaris. A això se sumen la tecnològització del control, la individualització cultural i la substitució de la formació política per algorismes d'entreteniment. Les classes populars no sols van ser desposseïdes de béns materials, sinó també de ferramentes per a comprendre i transformar el seu món. D'ací ve que qualsevol reconstrucció revolucionària haja de començar pel més elemental: l'organització pacient i quotidiana.

En 1914, en Ludlow, Colorado, la Guàrdia Nacional i pistolers de la companyia carbonífera van trotejar a una colònia de miners en vaga: van morir almenys catorze persones, onze d'elles infants. L'Estat estatunidenc, en lloc d'actuar com a àrbitre, va actuar com a força de xoc del capital. Quasi un segle després, el patró es repeteix. Des de les vagues ferroviàries del segle XIX, passant per l'aixafament del moviment obrer anarquista i socialista, fins a la persecució de la IWW i l'assassinat de Joe Hill, el que hi ha és continuïtat: repressió metòdica de tota organització popular que desborde els límits del sistema.

En els anys 50, amb el maccarthisme, eixa repressió es va tornar cultural: sindicats, professors, artistes, periodistes i veïns van ser acusats de comunisme, acomiadats, aïllats o empresonats. Es va implantar un règim de la por que va desmantellar bona part de l'esquerra organitzada i va estigmatitzar qualsevol idea col·lectiva de transformació.

A això se suma una altra ofensiva menys visible, però igual d'eficaç: la propaganda cultural. Durant dècades, des de Hollywood fins a la publicitat comercial, des de l'autoajuda fins a les xarxes socials, tot ha conspirat per a fixar l'individualisme competitiu com a horitzó únic. La narrativa és senzilla i poderosa: cada un és responsable del seu èxit o de la seua ruïna; els problemes socials són fracassos personals; i qualsevol intent d'organització col·lectiva és sospitos, antiquat o directament autoritari.

El comunitari va quedar identificat amb l'ineficaç, l'antic, el fracassat. El col·lectiu va passar a ser sinònim de repressió. En el seu lloc, es va promoure la marca personal, la gestió emocional individual i l'emprenedoria com a solucions universals. L'autogestió va ser reemplaçada per l'autoexplotació. La llibertat, reduïda a consum.

Este bombardeig simbòlic ha deixat petjades profundes en el teixit popular, fragmentant els vincles i debilitant la capacitat de resposta col·lectiva enfront de les agressions del capital i de l'Estat. Mentres es reprimeix tota acció organitzada, també es desactivava la imaginació política. I eixe llegat cultural és part essencial de per què hui, fins i tot davant una crisi tan profunda com l'actual, els sectors populars manquen d'estructures organitzatives sòlides.

Si esclafen la protesta, qui guanya?

Una repressió ràpida i eficaç de les protestes de Los Angeles no sols desmobilitzaria al moviment, sinó que podria reforçar directament el projecte **neorreaccionari** (NRx) en curs. El NRx no busca restaurar l'orde liberal-democràtic, sinó substituir-lo per un model autoritari, jeràrquic, governat per tecnòcrates, elits financeres i aparells militars. El seu ideal de societat combina un orde moral rígid —centrat en la família tradicional, l'obediència i el castic— amb una governança algorítmica basada en tecnologies de control social. La vigilància massiva mitjançant intel·ligència artificial, el rastreig de comportaments dissidents i l'administració tecnocràtica del conflicte substituïxen a la deliberació democràtica. En este model, els drets se subordinen a l'eficiència, i la participació es redueix a obediència o exclusió. No és una volta al passat, sinó una reinvençió de l'autoritarisme amb les ferramentes del segle XXI.

Quan el poder reprimeix sense cost, allò que era excepcional es torna regla. La militarització de l'espai urbà, la federalització de la violència i la criminalització del dissens es normalitzen. La narrativa de «lleï i orde» desplaça a la de justícia social, i els subjectes populars tornen a ser reduïts a «multituds descontrolades».

Pitjor encara, la forma desorganitzada, explosiva i poc articulada de les protestes pot ser usada pel bloc neorreaccionari per a consolidar la seua hegemonia cultural: els migrants es convertixen en sinònim de «caos», els sindicats en «sabotejadors de l'orde», i la repressió es legitima com a defensa de la ciutadania productiva enfront d'una amenaça interna. El que va nàixer com a resposta a l'opressió pot acabar reforçant el propi aparell opressor.

Com construir una resistència eficaç?

Perquè un moviment de protesta popular siga eficaç enfront de l'avanç del neorreaccionarisme, necessita superar la fase purament expressiva i entrar en la fase organitzativa. Algunes claus:

- **Vaga general:** no hi ha colp més eficaç al sistema que detindre la producció. És urgent teixir aliances sindicals i laborals que transformen la ràbia en atur.
- **Unitat estratègica:** no n'hi ha prou amb sumar identitats. Cal construir un programa comú, unificable, que articule drets laborals, migratoris, ecològics i democràtics.
- **Autodefensa i legitimitat:** enfront de la criminalització, és clau defensar la legitimitat de la protesta. Documentar, protegir, visibilitzar.
- **Internacionalisme:** el NRx és un projecte global. La resistència també ha de ser-ho. Aprendre de Chiapas, de Kurdistan, de Palestina, dels moviments per la dignitat a tot el món.

El poder ja ha mostrat les seues cartes. La pregunta és si les nostres seran suficientment audaces, organitzades i solidàries com per a fer-li front.

Notes sobre la traducció i edició

- La traducció i edició de l'article per La Conquesta del Panda.
- Els continguts de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu. Si t'agrada el nostre treball, considera fer una donació☒.

Barba, Juan Carlos
Protestes, Vagues i Subjectes
Pot nèixer un canvi real des de Los Angeles?
2025

Protestas, huelgas y sujetos
Article publicat en *El Salto Diario* el 10 de juny de 2025. Traduït per La Conquesta del Panda, sota
licència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega en diferents formats:

www.labibliotecaanarquista.cat